

AMIKOR ELOLVASTAM CHAPMAN HOMÉROSZÁT*

Sok színarany vidéket beutaztam,
láttam sok országot és tartományt;
jártam a Napnyugat szigetein,
hol a költők Apollónt tisztelik.

Sokszor meséltek egy tágas világról,
melyben a mély, bölcs Homérosz az úr,
de sosem szívtam tiszta levegőjét,
míg nem hallottam Chapman friss szavát.

Úgy voltam ekkor, mint a csillagász,
ha új bolygó úszik látókörébe;
vagy mint a sasszemű Cortez, mikor

állt és meredt a Csendes-óceánra
– ámulva néztek össze katonái –
némán, egy panamai hegytetőn.

(Fordította és jegyzettel ellátta: Nádasy Ádám)

*John Keats (1795–1821) angol költő keveset utazott, de rengeteget olvasott. Ezt nevezi az 1. versszakban az ő „utazásainak”. A 2. versszakban arra céloz, hogy Homérosz eposzait olvasta ugyan – angol fordításban, mivel görögül nem tudott –, de sosem érezte, hogy ezek olyan nagy művek lennének, mint ahogy a görögül tudók állítják. De most elolvasta egy régebbi fordítót, Chapman angol Homérosz-fordítását, és úgy érezte: új világ tárul föl előtte, mint amikor a csillagász új bolygót észlel (az Uránuszt nem sokkal azelőtt fedezték föl), vagy ahogy a spanyol hódító, Cortez látta meg a Csendes-óceánt, mikor Panamában, a Darien-hegységről kitekintett, s gyanítani kezdte, hogy nem is Indiában van, hanem egy új világban (azaz Amerikában).

[A tudósok megjegyzik, hogy Keats téved: ez a hódító nem Cortez volt, hanem Balboa. De ez nem von le a vers értékéből.]